

EGYÜTT NÉZNI JÉZUST

Kedves Testvérek, a Generális Káptalan követő sok feladat következtében csak most jutok hozzá, hogy egy rövid karácsonyi levelet írjak nektek. Az is igaz, hogy már majdnem minden nyelven eljutott hozzátok a Káptalan megnyitó és lezáró beszéde, és biztos vagyok benne, hogy előljáróitok már e Rendünk számára oly fontos pillanat tapasztalatának részeseivé tették titeket, vagy majd részeseivé tesznek, és megosztották, vagy megosztják veletek azokat a döntéseket és dokumentumokat, amelyeket a Káptalan a Rend útjának támogatására a következő évekre megfogalmazott.

Követni Pétert, hogy kövessük Krisztust

Mindnyájan ismeritek azt a rövid és mély leírást, amelyet a Carta Caritatis a Rend összes előjárójának találkozásáról ad: "Itt lelkük üdvéért tanácskozzanak. Ha a szent Regula vagy a rendi szabályzatok megtartása terén valami javítani vagy hozzáadnivaló lenne, arról határozatot hozzanak. Újítsák maguk között a béke és a szeretet kötelékét." (CC VII,2).

Bizonyosan minden Generális Káptalan egyaránt közvetít pozitív és negatív szempontokat, a kegyelem és a testvéri közösség pillanatait csak úgy, mint a konfliktusok és a hatalmi harc pillanatait. Minden a "közös megtett út" része, tehát Krisztus tanítványai szinodális útjának része. Nem kell megbotránkoznunk sem pedig elveszítenünk a bátorságunkat jelentéktelenségünk láttán. Leginkább azt nem szabad elfelejtenünk, hogy hálásak legyünk az Úrnak, hogy együtt tart bennünket ezen az úton és mindig újra megtapasztaltatja velünk a hivatásunk és küldetésünk szépségét.

Amint azt a *Lezáró beszédben* mondtam, e legutóbbi Generális Káptalan legnagyobb kegyelmi pillanata bizonyosan a Ferenc Pápával való találkozás volt és a beszéd, amelyet ő mondott nekünk október 17-én. Oly nagy erővel megtapasztaltuk, hogy az Egyházban Péternek a küldetése, hogy megújítsa bennünk és közöttünk, miként azt a Carta Caritatis mondja, "a béke és a szeretet kötelékét".

Ferenc pápa megtalálta a módját, hogy rávilágítson arra, mi az, ami közöttünk "javítani, vagy hozzáadnivaló lenne", azért, hogy a Rend élete a lelkeink javára és az egész emberiség javára szolgáljon. Ezért rögtön éreztem, hogy generális apáti szolgálatom újrakezdésekor az első feladatomban az, hogy újra átismételjem mindnyájatokkal a Pápa szavait, mint biztos, Szentlélektől inspirált útmutatást, hogy irányítson és lelkesítsen bennünket közös utunk folytatásában. Mert Pétert követve követjük Krisztust, és csak Krisztust követve lehetünk biztosak abban, hogy nem tévedünk el, nem veszítjük el saját karizmánk helyes irányultságát, a különböző obszervanciák gazdag sokféleségét figyelembe véve.

Krisztus általános obszervanciájának, közös követésének karizmája

Éppen az "obszervancia" szóra szeretnék ebben a karácsonyi levélben koncentrálni, meghagyva következő leveleimnek a Pápa beszédének további témáit, amelyeket bizonyosan el kell még mélyítenünk.

Tudjuk, hogy Rendünk hivatalos neve Ciszterci Rend. A "a közös, általános obszervancia" jelző, ahogyan különben a Pápa is mondta, azért van, hogy megkülönböztessen bennünket más, "különleges" obszervanciáktól, mint például a "szigorú obszervancia".

A Pápa visszaadta az értékét egy szinte megvetett kifejezésnek, megmutatva, hogyan élhetnénk különleges módon a mi obszervanciánkat. Sehol sem vezet a különböző obszervanciák szembeállítása egymással, sem a Rendek között, sem a különböző Kongregációink között, sem pedig egyes közösségek között. Nem ritkán az obszervanciákon való versengés még ugyanazon közösség szerzetesei között is feszültsége okoz. Sokkal inkább arról van szó, hogy minden egyes obszervanciát úgy éljük meg, hogy értéke belülről fakadjon. A mi obszervanciánk nem attól lesz jobb, ha külsőleg összehasonlítjuk a többivel, hanem ha evangéliumi módon éljük meg, Krisztust helyezve a középpontba. A Pápa segít megértenünk, hogy egy obszervancia nem attól jó, hogy külsőleg jobb mint a többi, hanem attól, hogy belülről járja át minden keresztény hivatás és élet két mély dimenziója: az Úrra irányuló szemlélődő figyelem és a testvéri kommúnió.

Jó volt hallanunk a Pápától, hogy a keresztény életnek ez a két eleme úgy mond bele van írva a karizmánkba, tehát a kegyelem olyan ajándékai számunkra, amelyek mindig egyesíteni tudnak bennünket, hogy örömmel és reménnyel kövessük Krisztust. Ferenc Pápa ezt mondta: "Ez az ajándék, amit kaptunk nem szűnik meg csodálkozást és örömet kelteni bennünk: az ő közössége vagyunk, így ahogy vagyunk, nem tökéletesek, nem uniformizáltak, nem, nem így, hanem összehívva (*convocati*), mindnyájan bevonva, meghívva arra, hogy együtt legyünk és együtt haladjunk. Mögötte, a mi Meseterünk és Urunk nyomában. Ez, testvérek, ez mindennek az alapja. Köszönöm nektek, hogy mindezt hangsúlyoztátok és bátorítalak titeket, hogy élesszétek föl újra a vágyat és a készséget Krisztusnak erre a közös követésére, obszervanciájára."

Csak ebből hálaadásból kiindulva, a hivatásunkért, a kapott karizmáért, a meghívásért, hogy együtt éljük, csak így tudjuk valóban megújítani "a béke és a szeretet kötelékét", nem csak magunk számára és magunk között, hanem az egész világ számára is, amelynek, ma még inkább, mint valaha, életbevágóan szüksége van rá.

Együtt nézni Jézust

Akkor megértjük, hogy az első és legalapvetőbb feladat, amit ez után a Generális Káptalan után kérnek tőlünk, és az én első és legalapvetőbb feladatom, mint generális apát, az, hogy *nézzük együtt Jézust Krisztust*, nem annyira magunkat, vagy egymást, hanem Krisztust. Amikor elsődlegesen nem az Urat nézzük, akkor mindig oda jutunk, hogy elkezdjük egymást megítélni, elítélni és megoszlunk egymás között. Ezzel szemben, amikor együtt nézzük Jézust, akkor csodálkozva fedezzük föl, hogy Ő egyesít bennünket, az Ő jelenléte, az Ő tekintete, az Ő szava, az Ő szeretete irántunk. Ez az tapasztalat, aminek megélésére a Pápa meghív bennünket egymás között Rendként, közösségenként, és minden előjárót is. Ez az, aminek megtapasztalására az egész Egyház és minden keresztény meghívást kapott, hogy mindig újra megtalálja az egységet, a kommuniót, amely nem a mi művünk, hanem Krisztus Arcának fényes visszatükröződése bennünk, az a fényes visszatükröződés, amely, amint azt Jézus megígérte, lehetővé teszi az egész világnak, hogy higgye, a Fiút az Atya küldte az emberiség megváltására (vö. Jn 17,21).

A Pápa egyszerűségben felvázolta ennek a “Krisztus közös obszervanciájának” a módját, mint az imádság és az elmélkedés olyan gyakorlatát, amely szent Benedek, szent Beránt és ciszterci hagyományunk iskolájában már bizonytalán közel áll hozzánk: “Jézust megfigyelni. Ahogy egy kisgyermek megfigyeli az apukáját, vagy a legjobb barátját. Megfigyelni az Urat: az Ő cselekvésmódját, az Ő arcát, amely telve van szeretettel és békével, néha ingerült a képmutatás és a bezárkózás láttán, megrendült és gyötrődő szenvedésének órájában. És ezt a megfigyelést együtt kell tenni, nem egyénileg, hanem közösségben. Mindenki a saját lépései szerint, bizonyosan, mindneki a saját egyedi és megismételhetetlen történetével, de együtt.”

Ezek a szavak mindenekelőtt arra hívnak minket, hogy megálljunk és időt szánjunk arra, hogy nézzük az Urat, hallgassuk Szavát, imádkozzunk. Krisztus közös obszervanciájának ez a gyakorlása az ingyenességnek az a tere, amelyre mindnyájunknak szüksége van, annak ellenére, hogy oly sok sürgős feladattal kell szembenéznünk. Azért van rá szükségünk, mert aki Jézust nézi, nem egy statikus képet néz, hanem egy élő Arcot, amely, amikor rá tekintünk, ránk ragyog és átalakít bennünket a Szentlélek ajándékával. Nézve Krisztust, “az Ő cselekvésmódját, az Ő arcát, amely telve van szeretettel és békével, néha ingerült a képmutatás és a bezárkózás láttán, megrendült és gyötrődő szenvedésének órájában”, észrevesszük, hogy mindaz, amit Benne látunk, a miénkké válik, az Ő cselekvésmódja a mienkké válik, az ő arca a mi arcunkká, a tekintete a mi tekintetünké. Észrevesszük, hogy az ő szeretete és az ő békéje betölti a szívünket és kapcsolatainkat. Így kapjuk meg az ő igazságát is a képmutatással szemben, a miénkkal vagy másokéval szemben, és az ő megrendültsége és gyötrődése segít az Atyára hagyatkozni és megadja, hogy úgy éljük meg, mint osztozást oly sok testvérünk félelmében és gyötrődésében. Jézust figyelmesen és vágyakozva nézve, észrevesszük, hogy egyre inkább Ő lesz életünk alanya, hogy eljön és bennünk él, átadva nekünk az Atyával való gyermeki egységét a Szentlélek ajándékában.

Miként a pásztorok és a napkeleti bölcsek

“És ezt a megfigyelést együtt kell tenni, nem egyénileg, hanem közösségben”, hangsúlyozta Ferenc pápa. Mit jelent ez? Miért hangsúlyozza ezt?

Mindezt nem megértenünk kell, hanem megtapasztalnunk, mert csak megtapasztalva értjük meg, látjuk be, hogy igaz, jó, gyümölcsöző és jót tesz nekünk.

Gyakran látjuk, hogy oly sok közömbösség és megosztottság fakad abból, ahogyan egymásra nézünk. Csak Jézust nézve, és csak megfigyelve azt, ahogyan ő tekint ránk és a többiekre, csak így fedezzük föl új fényben magunkat és a többieket. A helyes tekintet a többiekre és mindenre nem a miénk, hanem az igazság és az irgalmasság Uráé. Együtt nézve Jézust, mint azt minden közösségi cselekvésben tennünk kell, minden liturgikus ünnepségben, különösképpen az Eucharisziában, fölfedezzük, hogy Jézus először is “együtt lát” minket. Mindnyájunkra külön-külön úgy tekint, hogy rögtön mint Őbenne testvéreket ismer föl bennünket. Krisztus tekintete egyesítő tekintet, közösséget teremtő tekintet. Krisztus tekintete az Atya tekintete, aki mindenkit saját gyermekének ismer el, mindenkit mint egyszülött Fiának egyetlen nyáját és egyetlen Testét.

Ennek fölismerése, mindenekelőtt alázatos hozzáállást kér tőlünk, amelyben elfogadjuk, hogy ahhoz, hogy egyé legyünk, hogy szeressük egymást, hogy együtt haladjunk és éljük meg a hivatásunkat és a küldetésünket, mindig szükségünk van arra, hogy Krisztus által tegyünk mindet.

János Evangéliuma elbeszéli, hogy három görög a következő kéréssel jött oda az apostolokhoz: “Látni akarjuk Jézust!” (Jn 12,21). Ők is együtt akarták látni Őt. Amikor eljutott Jézushoz ez a vágyuk, megértette, hogy húsvéti küldetése beteljesedőben van: „Elérkezett az óra, amikor megdicsőül az Emberfia. Bizony, bizony, mondom nektek: ha a búzaszem nem hull a földre, és nem hal el, egymaga marad, de ha elhal, sok termést hoz.” (Jn 12,23-24)

A Pápa valószínűleg éppen ezért kérte tőlünk, hogy együtt nézzük Jézust, hogy Krisztus küldetése beteljesedhessék bennünk, a Rendünkben, és karizmánk búzamazga “sok termést” hozhasson az Egyházban és a világ számára, a közösségiség termését és az egyetemes testvériségét, amelyért mindnyájan meg lettünk hívva, hogy az életünket adjuk.

Az egyszerű betlehemi pásztorok is, vagy a rafinált napkeleti bölcsek, együtt akarták látni Jézust. Tegyük magunkévá és adjuk tovább magunk között és mindnekinek a meghívást, amellyel egymáshoz fordultak. Ez lehet a legjobb karácsonyi ajándék, amelyet egymásnak adhatunk: “Menjünk örömmel az Úr elé!”

Fr. Mauro - Giuseppe Lepori O.Cist

P. S.: Tudatom veletek, hogy 2023 január 11 és február 13 között egy angliai monostorba vonulok vissza egy “szabbat hónapra”. Ezalatt szeretnék megállni, nézni és hallgatni az Urat, hogy segítsen nekünk követni őt azon a közös úton, amelyet előttünk nyit. Köszönöm, hogy tiszteletben tartjátok ezt a visszavonulós időszakot, és csak rendkívül sürgős esetekben írtok nekem. Mindnyájan nagyon jelen leszte imáimban és én is imáitokra bízom magamat. Szép Karácsonyt és áldott újesztendőt! fr. MG